

Tổ chức hoạt động giáo dục thể chất cho trẻ 5-6 tuổi ở Trường mầm non Sông Đốc, huyện Trần Văn Thời, tỉnh Cà Mau

Trương Thị Bé Sáu*

*Học viên Cao học – Trường Đại học Trà Vinh

Received: 12/8/2024; Accepted: 22/8/2024; Published: 6/9/2024

Abstract: To contribute to further improving the quality and effectiveness of physical education for children in preschools, the author has researched and presented initial results through the article *Organizing physical education activities for 5-6 year old children. at Song Doc Kindergarten, Tran Van Thoi district, Ca Mau province.*

Keywords: *Organizing physical education activities, children 5-6 years old, Song Doc Kindergarten, Tran Van Thoi district, Ca Mau province.*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục thể chất (GDTC) đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển sức khỏe cho con người. Thông qua việc tập luyện thể chất thường xuyên, con người sẽ cải thiện sức khỏe về thể chất và tinh thần. Đối với bậc mầm non, việc GDTC cho trẻ là một trong những nội dung quan trọng, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện, có vai trò to lớn tạo nền tảng vững chắc giúp trẻ phát triển trí tuệ, hoàn thiện về nhân cách. Sự PTTC của trẻ trong độ tuổi mầm non có vai trò đặc biệt quan trọng, đặt cơ sở cho sự phát triển thể lực suốt cuộc đời sau này của trẻ.

Trẻ em trong độ tuổi mầm non, đặc biệt là đối với lứa tuổi mẫu giáo 5-6 tuổi, đây là giai đoạn mà cơ thể trẻ đang phát triển mạnh mẽ, hệ thần kinh, cơ và xương hình thành nhanh, các cơ quan chức năng bên trong cơ thể đang hoàn thiện. Cơ thể trẻ còn non yếu dễ bị tác động từ các yếu tố bên ngoài, cơ thể trẻ có thể phát triển lệch lạc, mất cân đối mà không thể khắc phục được nếu không được chăm sóc, giáo dục đúng đắn. Do đó, hoạt động GDTC cho trẻ 5-6 tuổi trong các trường mầm non, bên cạnh việc tập trung giúp trẻ hình thành và phát triển những thói quen vận động cơ bản như: bò, đi, chạy, nhảy, ném và leo trèo... mục tiêu GDTC cho trẻ còn cần phải hướng đến phát triển những tố chất về mặt thể lực như: nhanh nhẹn, khéo léo, bền bỉ... và giúp trẻ có ý thức hơn trong việc vận động để rèn luyện và giữ gìn sức khỏe sau này.

Mặc dù có vai trò quan trọng như vậy, tuy nhiên ở nhiều trường mầm non trên địa bàn tỉnh Cà Mau nói chung, tại Trường Mầm non Sông Đốc, huyện Trần Văn Thời nói riêng, do những lý do khác nhau mà nhiều phụ huynh, thậm chí là một bộ phận không nhỏ

GV (GV) và cán bộ quản lý giáo dục vẫn chưa nhận thức một cách đúng đắn và toàn diện về bản chất, vai trò của công tác GDTC cho trẻ mẫu giáo (MG). Hiệu quả, chất lượng công tác GDTC chưa cao, chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế của ngành giáo dục của xã hội và các bậc phụ huynh.

Để góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng, hiệu quả công tác GDTC cho trẻ ở trường mầm non, tác giả đã nghiên cứu và trình bày những kết quả bước đầu thông qua bài viết *Tổ chức hoạt động GDTC cho trẻ 5-6 tuổi ở Trường Mầm non Sông Đốc, huyện Trần Văn Thời, tỉnh Cà Mau.*

2. Nội dung Nghiên cứu

2.1. Khái niệm thể chất và phát triển thể chất (PTTC)

Thể chất là thuật ngữ dùng để chỉ tình trạng sức khỏe và khả năng hoạt động thể lực của một người. Nó bao gồm nhiều yếu tố, từ sức mạnh cơ bắp, sức bền tim mạch, độ linh hoạt, sự cân bằng, đến tình trạng dinh dưỡng và tỷ lệ mỡ cơ thể. Thể chất tốt không chỉ giúp cơ thể khỏe mạnh, giảm nguy cơ mắc các bệnh mãn tính như tim mạch, tiểu đường, mà còn cải thiện chất lượng cuộc sống, tinh thần sảng khoái và năng suất làm việc cao hơn. Theo đó PTTC liên quan đến quá trình cải thiện và nâng cao các khía cạnh của thể chất nhằm đạt được và duy trì sức khỏe tốt, khả năng hoạt động thể lực cao và tinh thần minh mẫn. Quá trình này bao gồm nhiều yếu tố và phương pháp khác nhau, nhằm mục đích tăng cường sức mạnh, sức bền, sự linh hoạt, sự cân bằng, và tổng thể tình trạng sức khỏe của cơ thể.

2.2 Thực trạng xây dựng kế hoạch thực hiện CTGD PTTC cho trẻ

2.2.1 Những ưu điểm

Trường Mầm non Sông Đốc, huyện Trần Văn Thới, với đội ngũ CBQL và GV trẻ, có trình độ CMNV tốt, có nhiều kinh nghiệm trong công tác quản lý và thực tiễn chăm sóc, giáo dục trẻ. Hầu hết CBQL, GV và phụ huynh có nhận thức đúng và khá đầy đủ về sự cần thiết và ý nghĩa, tầm quan trọng của hoạt động GDTC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Đội ngũ CBQL và GV rất quan tâm và đánh giá cao tầm quan trọng của công tác chuẩn bị chu đáo cho hoạt động giáo dục thể chất cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi để đảm bảo các em phát triển tốt về thể lực, sức khỏe. Thường xuyên chỉ đạo LKH (năm, tháng, tuần, ngày) của GV đảm bảo thực hiện đúng, đủ nội dung chương trình giáo dục PTTC cho trẻ theo quy định; công tác phân công, phân nhiệm cụ thể đến các cá nhân, bộ phận tham gia thực hiện hoạt động GDTC và chỉ đạo xây dựng chương trình giáo dục thể chất phù hợp, dựa trên đặc điểm PTTC và tâm lý của trẻ 5-6 tuổi.

Công tác triển khai thực hiện nội dung, phương pháp, phương tiện, hình thức GDTC và công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động GDTC cho trẻ 5-6 tuổi, cũng được đánh giá ở mức độ thường xuyên và tương đối hiệu quả.

2.2.2 Những hạn chế tồn tại

Kết quả khảo sát cho thấy quá trình tổ chức hoạt động GDTC cho trẻ 5-6 tuổi ở Trường Mầm non Sông Đốc, còn những khó khăn và hạn chế nhất định, cần có giải pháp khắc phục để nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục và PTTC cho trẻ. Những hạn chế đó là: Một bộ phận GV và phụ huynh nhận thức chưa đầy đủ, thiếu thống nhất về tầm quan trọng của hoạt động GDTC đối với trẻ 5-6 tuổi. Còn một bộ phận phụ huynh nhận thức chưa đầy đủ về ý nghĩa, tầm quan trọng của hoạt động GDTC cho trẻ, gây nhiều khó khăn trong việc thiết lập mối quan hệ hợp tác, phối hợp với nhà trường trong việc chăm sóc dinh dưỡng và phát triển vận động cho trẻ.

2.3. Biện pháp tổ chức hoạt động GDTC cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, Trường Mầm non Sông Đốc, huyện Trần Văn Thới, tỉnh Cà Mau

2.3.1. Nâng cao nhận thức của GV và phụ huynh về tầm quan trọng của GDTC và tổ chức HĐGD GDTC cho trẻ

Biện pháp này rất quan trọng nhằm giúp GV và phụ huynh hiểu rõ vai trò quan trọng của GDTC trong sự phát triển toàn diện của trẻ. Tạo động lực cho GV và phụ huynh tích cực triển khai các hoạt động thể chất phù hợp và thú vị trong môi trường học tập và sinh hoạt của trẻ.

Nhà trường tăng cường hợp tác, cải thiện sự phối

hợp giữa GV và phụ huynh trong việc thiết kế và thực hiện các chương trình GDTC, đảm bảo sự đồng nhất trong cách tiếp cận và hỗ trợ cho trẻ. Giải quyết những lo ngại hoặc hiểu lầm mà GV và phụ huynh có thể có về GDTC, như sự an toàn hay hiệu quả của các hoạt động.

Đảm bảo rằng GV và phụ huynh nắm vững các phương pháp và kỹ thuật giảng dạy thể chất, từ đó áp dụng hiệu quả trong các hoạt động với trẻ. Giúp xây dựng thói quen vận động tích cực và lối sống lành mạnh cho trẻ từ khi còn nhỏ, tạo nền tảng vững chắc cho sự PTTC và tinh thần sau này.

2.3.2. Bồi dưỡng chuyên môn, phát triển kỹ năng cho GV trong GDTC cho trẻ 5-6 tuổi

Biện pháp này rất cần thiết. Bồi dưỡng chuyên môn và phát triển kỹ năng cho GV GDTC cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non nhằm mục tiêu: cung cấp cho GV những kiến thức chuyên sâu về các nguyên tắc cơ bản của GDTC, bao gồm lý thuyết về phát triển thể chất, tâm sinh lý trẻ mầm non, và PPGD phù hợp với từng độ tuổi. Giúp GV tiếp cận với các xu hướng và phương pháp GDTC.

Tăng cường bồi dưỡng GV kỹ năng giao tiếp và hợp tác giúp giao tiếp hiệu quả với trẻ, hướng dẫn và động viên trẻ tham gia vào các hoạt động thể chất một cách tự tin và hào hứng. Nâng cao kỹ năng làm việc và hợp tác với phụ huynh, giúp họ hiểu rõ tầm quan trọng của giáo dục thể chất và cách hỗ trợ trẻ tại nhà.

Công tác bồi dưỡng chuyên môn và phát triển kỹ năng cho GV thực hiện hoạt động

cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non cần bao gồm các nội dung sau:

- Bồi dưỡng kiến thức chuyên môn về giáo dục thể chất;
- Bồi dưỡng kỹ năng tổ chức và quản lý hoạt động thể chất;
- Bồi dưỡng kỹ năng giao tiếp và tương tác với trẻ;
- Bồi dưỡng kiến thức đảm bảo an toàn trong hoạt động thể chất;
- Bồi dưỡng kỹ năng đánh giá và theo dõi sự phát triển của trẻ;
- Bồi dưỡng kỹ năng hợp tác với phụ huynh;
- Phát triển đạo đức nghề nghiệp, tinh thần sáng tạo và đổi mới

2.3.3 Đổi mới PPGD, xây dựng và cải tiến CTGDTC cho trẻ 5-6 tuổi

Biện pháp này rất quan trọng. Nhà trường sử dụng các PPGD mới lạ và đa dạng để tạo hứng thú

và khuyến khích tính tự giác học tập, giúp trẻ hình thành tính tự giác, độc lập trong việc tham gia các hoạt động thể chất, thay vì chỉ tuân theo hướng dẫn của GV.

- Đổi mới phương pháp giảng dạy và cải tiến CTGDTC cho trẻ 5-6 tuổi là để phù hợp với nhu cầu xã hội và xu hướng GDTC mới; sẽ giúp cải thiện hiệu quả của quá trình dạy và học, giúp trẻ không chỉ phát triển về thể chất mà còn về trí tuệ, cảm xúc và kỹ năng xã hội.

2.3.4. Cải thiện CSVC, thiết bị phục vụ GDTC

Biện pháp này nhằm cải thiện tốt sẽ tạo môi trường an toàn và phù hợp, khuyến khích sự tham gia và hứng thú, giúp hỗ trợ phát triển kỹ năng và tăng cường tính sáng tạo và đổi mới nâng cao chất lượng giáo dục, phát triển toàn diện cho trẻ mầm non.

Để thực hiện hiệu quả biện pháp cải thiện CSVC và TBDH trường mầm non, cần đảm bảo các điều kiện sau:

- *Chủ động xây dựng kế hoạch và chiến lược đầu tư cơ sở vật chất;*

- *Chủ động về nguồn tài chính;*

- *Thực hiện tốt công tác quản lý và bảo dưỡng;*

- *Đảm bảo an toàn và sức khỏe;*

- *Tăng cường sự ủng hộ, tham gia của cộng đồng và phụ huynh;*

2.3. Tăng cường phối hợp với phụ huynh, xây dựng môi trường cho trẻ hoạt động tích cực

Biện pháp này là một yếu tố quan trọng trong việc nâng cao CLGD và hỗ trợ sự phát triển toàn diện của trẻ.

Các trường mầm non cần tập trung thực hiện tốt những nội dung theo cách thức sau:

- *Tạo mối quan hệ gần gũi và tin cậy với phụ huynh trẻ;*

Tổ chức các cuộc gặp mặt thường xuyên với phụ huynh để trao đổi về sự tiến bộ của trẻ và thảo luận về cách hỗ trợ trẻ trong việc tham gia các hoạt động thể chất.

- *Tăng cường, khích lệ sự tham gia, hỗ trợ từ phụ huynh;*

- Khuyến khích phụ huynh đóng góp ý kiến:

Tạo cơ hội tham gia vào quyết định, mời phụ huynh tham gia vào các cuộc họp và ủy ban liên quan đến việc phát triển chương trình giáo dục thể chất, từ đó tạo cơ hội cho họ đóng góp ý kiến và quyết định.

Theo dõi và đánh giá kết quả;

Xây dựng mối quan hệ đối tác bền vững;

2.3. 6. Tăng cường KTĐG hoạt động GDTC cho trẻ 5-6 tuổi

Tăng cường KTĐG giá hoạt động giáo dục thể chất (GDTC) cho trẻ 5-6 tuổi nhằm mục đích đánh giá hiệu quả, cải tiến chương trình đảm bảo chất lượng giáo dục, giúp theo dõi sự tiến bộ của trẻ, tạo điều kiện cho phát triển toàn diện. Cung cấp thông tin, phản hồi cho phụ huynh về sự tiến bộ của trẻ trong các hoạt động thể chất, từ đó giúp họ hỗ trợ và khuyến khích trẻ tại nhà. Đưa ra phản hồi cho GV để họ có thể điều chỉnh phương pháp giảng dạy và hoạt động phù hợp hơn với nhu cầu của trẻ.

Kiểm tra và đánh giá hoạt động GDTC còn giúp theo dõi, đánh giá tình trạng sức khỏe và sự an toàn của trẻ trong các hoạt động thể chất để ngăn ngừa tai nạn và đảm bảo môi trường hoạt động an toàn. Xác định mức độ sử dụng và hiệu quả của cơ sở vật chất và trang thiết bị trong việc hỗ trợ các hoạt động GDTC. Dựa trên kết quả đánh giá để điều chỉnh và cải thiện cơ sở vật chất và trang thiết bị, nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả của các hoạt động thể chất. Tạo ra môi trường học tập và hoạt động để đảm bảo rằng nó hỗ trợ tốt nhất cho sự PTTC của trẻ và khuyến khích sự tham gia tích cực.

3. Kết luận

Giáo dục thể chất nói chung, PTTC cho trẻ mầm non 5-6 tuổi nói riêng có ý nghĩa rất lớn và lâu dài đối với sự phát triển toàn diện của trẻ. Hiệu quả của hoạt động GDTC phụ thuộc rất lớn vào quá trình quản lý, tổ chức triển khai nội dung GDTC cho trẻ và những hình thức, biện pháp mà GV sử dụng. Do đó, nâng cao hiệu quả, chất lượng tổ chức hoạt động GDTC cho trẻ 5-6 tuổi là một trong những nhiệm vụ q, thì uan trọng hàng đầu của các trường, các cơ sở giáo dục mầm non.

Tài liệu tham khảo

[1] Quốc Hội (2016), *Lưu trữ em*. Hà Nội

[2] Quốc Hội (2006), *Lưu trữ Thể dục, thể thao*. Hà Nội

[3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2010), *Bộ chuẩn phát triển trẻ năm tuổi*. Hà Nội

[4] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017), *Chương trình giáo dục mầm non*. Hà Nội

[5] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Điều lệ trường mầm non*. Hà Nội

[6] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục mầm non, năm học 2023-2024*.

[7] Phạm Văn Sơn, Nguyễn Thị Hạnh (2017), *Quản lý hoạt động giáo dục trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở các trường mầm non quận Hà Đông, thành phố Hà Nội*. Tạp chí TBGD số kỳ 1th6.2017.